

Ezen a kézzelfogható reggelen,
ami csak neked készült, hogy észrevedd.

A bennem levő állat, a rossz belső énem:
alvó, veterán baglyok ömlenek az égből.
Egyre közelebb vagyok a csendhez.

Hajfűrtök repülnek a
megszentelt nyelvtan erdejében.

Dal Szent Péternél

[SONG AT ST. PETER'S]

A kormánynál parázs szemű fiatal férfi
birkózik a széllal, hogy azzal győzze le,
amit szavakkal nem tudott. Társában az a halvány
remény él, ha képesek a vitorlát leengedni, hazaérnek.
A másik csendben ül, nem segít. Az első az, aki
a fedélzeten oda-vissza repkedve utánozza a villámokat.
Ahogy beérnek, egy csont és bőr testet is partra mos a víz.
Nincs se tenyere, se arca. Véres csonkok, maradványok.
Amit a halak és a rákok meghagytak, szeráfként kísért.
Zsebében újabb seb találtatott. Keats.
Amit a szél írt arra a széles papírlapra, azon a napon,
száryalva az ismeretlen ég felé, megnyugvársra left.
A költő nem volt képes elhagyni a sötétséget.
Ellenkezésének utolsó tette az volt, hogy nem tanult meg úszni.

GYUKICS GÁBOR FORDÍTÁSA

Joy Harjo

Szarvastáncos

[DEER DANCER]

A tél közepén szinte senki nem volt a kocsmában, csupán a kemény mag.
Ez volt az év leghidegebb éjjele, minden zárva, csak mi nem. Naná, hogy
észrevettük, amikor belépett.
Mi, az indián romok. Ő a szépség vége. Senki nem ismerte azt, akinek
a törzsét azért felismertük, családja a szarvassal volt rokon, már ha ő az

volt, aki hozzászólt, hogy fenyőfákon hallgatja az éneklést, és szíveket formál belőlük.

A nő a nőben, aki meztelenül táncolt a kívülállók bájában, szarvasbűbajt varázsolt. A soha nem józan Henry Jack elájult, fejét lógatva a klotyónál, mert azt hitte, hogy Buffalo Calf Woman¹ visszatért. Minden éjszaka olyan álmot álmodott, amiről nem beszélhetett. Másnap pénzt kért kölcsön, hazament és visszaküldte. Na, ez csoda. Van, aki egy odaégett tortillából, más egy női arcból kiindulva vizionál.

Ez a kocsmá a csórá túlélőké, puskaklub, késsel ejtett seb, a kultúra mérge. Mi voltunk azok, akik azt tanulták, hogy ne bámulják részegen a sört. A biliárdozók megkrétázták dákójukat. Valaki érmét csúsztatott a zenegépbe, hogy könnyítsen a szorongáson. Richard felesége ugrott, hogy kinyírja a lányt. Le kellett nyugtatnunk, miközben Richard titokban hozott egy italt a szépségnek.

Hogy is mondjam? Ezen a nyelven nincs szó arra, hogy miként omlik össze a való világ. Mondhatnám a sajátomon, de a szent halmok kerülnének a középpontba, és azt nem tenném bele ebbe a piszkos borítékba. Inkább felnézek a csillagokra ebben a hátával az éghez fagyott idegen városban, ez az egyetlen remény, aminek értelme van.

A sógorom fehérekkel lógott, kitűnőre végezte a jogi egyetemem, aztán lelépett. Azt mondta, tartsátok meg a törvényeiteket, a szavaitokat. Saját kezével gyakorolt jogot, az utcán. Odafeszített a közmondásból kilépett álomlányhoz, a hold arcához, miközben a biliárdozók új játszmába kezdtek.

Azzal kérkedett előttünk, hogy varázsszavakat mondott neki, és amikor a lány megtört, emberré változott.

Mindannyian hallottuk, amikor megreccsent a hangja:

Mit csinál egy olyan lány, mint te egy ilyen helyen?

Ezt szeretném tudni, mit csinálunk mi mindannyian egy ilyen helyen?

Tudhattuk volna, hogy a lány csak azt hallja meg, amit akar, mi is, nem így van? Az italt, amit Richard hozott neki, otthagya a pulton. Mit szedett ez a lány? Nekünk is az kellett. Becsúsztatott egy érmét a zenegépbe. Mind vásárra visszük a bőrünk, ha vékony jégre lépünk. Ceremóniáink erről nem beszéltek. Vagy többre számítottunk.

El kellett mondanom, hogy a baba a lány hasában egy nyalásnyi reménnyel volt lezárva, és beleúszott a nemzetek dicséretébe. Ez nem egy penzió, hanem egy télközei álom és az idegenek rokonait eljászó szarvas. A visszaút egy szarvas lélegzete jéges ablakon.

¹ Természetfeletti erővel megáldott szent nő, aki elsődleges kulturális prófétaként központi szerepet játszik a lakota vallásban.

A következő táncra senki nem számított.

A lány kölcsönkért egy széket a *Stairway to Heaven*² zenéjére, felállt a nevek asztalára, és mezítláb táncolt a gyerekek szobájában.

A legjobbkor hagyta el, Luccille, a négy éhes gyerekekkel és a földön a vetéssel.

Ledobta ruháit. Lazán lerázta magáról az emlékeket, és táncolt kiürült szeretőjével, aki mind mi lettünk.

Ő volt az álmon átsuhanó mítosz. Az ünnep ígérete, amiről mindenki tudta, hogy elérkezik. A szarvas, ami átkelt az átkok csomóin, hogy ránk találjon. Nem volt félszeg, és mi sem, ahogy néztük.

A zene véget ért. A történet is. Nem voltam ott. De így képzeltem el, nem foltos, vörös ruhában, szalaggal sarkán, hanem fehér hajnalon, az álmunkba belépő szarvasként párát lehelt a fenyőfákra, gidája a hús áldása, az ősöké, akik soha nem tűntek el.

GYUKICS GÁBOR FORDÍTÁSA

Farhad Showghi

[AKAZIENDUFT]

Akácillatháttér szeretne lenni. Sárgás egyensúly plátánlevéllel. Mintha nem történt volna semmi. A szoba mormolós mondat marad. Néhány méterre a lépcsőfokoktól. Szemöldök segíthetne, vagy mindjárt egész arc. Térdhajlás jelenti: közeledő léghuzat eltöltött időben. Ezért egyszer más papír zörög. Innen: óráról órára jól hallható. Láthatnánk magunkat inni ki pohár teát.

[EIN SPUR VON RAUCH]

Füst nyoma a levegőben. Alak s körülmény hozza a léptet. Mi ehhez néven nevezünk egy nyugalmat. Traktorsziluettel s tiszta fenyővel. Váltva saját megjelenésünkkel. A nap s a felhők bal felől odafönt, jobb felől is helyükön lesznek. Oldalról a karmozdulatok nem a maradékról lettek levágva. Most valamit leejt-hetnénk, egy mondatot talán, akár egy darabka fát.

[ICH SPIELE]

Szemnyitást játszom. Hallgatózást is. Öltözést játszom. A székéről ablakon való kinézést játszom. Az énekelt szinte nyírfa volt, nem szemöldök, nem az én kezem. El kell mesélnem apámnak.

2 Az angol Led Zeppelin együttes dala.